

Становище

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
ПЛОВДИВ
Вх. № *Р-5944* / ... 16. 06. 2022 г.

от проф. д-р Валерия Калева, дм

Катедра по педиатрия, Медицински университет – Варна.

член на Научно жури по процедура за защита на дисертационен труд за присъждане на
ОНС „Доктор“ по докторска програма „Социална медицина и организация на
здравеопазването и фармацията“, професионално направление 7.2. Дентална медицина.
съгл. Заповед № Р-1347/07.06.2022 г.

Автор: д-р ВИКТОРИЯ ДИНКОВА МАНДОВА

Форма на докторантурата: самостоятелна подготовка

Катедра: „Социална медицина и обществено здраве“, Факултет по обществено здраве,
МУ – Пловдив

Тема: Дентални грижи при деца с хемофилия

Научен ръководител: проф. д-р Румен Стефанов, дм – катедра „Социална медицина и
обществено здраве“, ФОЗ, МУ – Пловдив

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Общо представяне на процедурата

Представеният комплект материали на хартиен и електронен носител е в
съответствие с чл. 70 (1) от I Раздел: Придобиване на образователна и научна степен
„ДОКТОР“ в МУ – Пловдив, Правилник на МУ – Пловдив от 28.01.2021 г. и включва
следните документи:

- Заявление до Ректора на МУ-Пловдив за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд
- Автобиография в европейски формат
- Нотариално заверено копие от диплома за висше образование
- Заповед за отчисляване с право на защита
- Протокол за издържан изпит за докторантски минимум
- Протокол от КС за предварително обсъждане на дисертационния труд и взетите решение за разкриване на процедура и за състав на научно жури

- Дисертационен труд
- Автореферат
- Списък на научните публикации по темата на дисертацията
- Копия на научните публикации
- Списък на участията в научни форуми
- Сертификат за преминато обучение в Докторантско училище към МУ – Пловдив
- Декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи

Представените материали са изцяло в съответствие с изискванията по настоящата процедура. Бележки и коментар по документите нямам.

Кратки биографични данни за докторанта

Д-р Виктория Мандова е родена през 1990 г. в гр. Пловдив. Завършва основното си и средно образование в Езикова гимназия „Пловдив“ с диплома за изключително високи постижения в учебната дейност и отличен успех. През периода 2009-2015 г. е студент във ФДМ на МУ-Пловдив и придобива магистратура по дентална медицина. Трудовият стаж започва като лекар по дентална медицина в собствена амбулатория за индивидуална практика по дентална медицина в гр. Пловдив. През 2018 започва специализация в катедра „Социална медицина и обществено здраве“ към ФДМ, МУ – Пловдив, която завършва успешно през 2021 г. с придобиване на специалност по „Обществено дентално здраве“.

От 2017 г. е асистент в катедра „Социална медицина и обществено здраве“ на МУ-Пловдив. Води упражнения на български и английски език на студенти по медицина II курс - дисциплина СММЕ I, на студенти по дентална медицина II курс - дисциплина СММЕ, на студенти по медицина III курс - дисциплина СММЕ II и на студенти по дентална медицина V курс - дисциплина „Обществено дентално здраве“. През годините е преподавала и медицинска статистика на студенти по медицина и дентална медицина II курс. През 2020 г. е зачислена като докторант на самостоятелна подготовка в същата катедра.

Д-р Виктория Мандова участва активно в обученията и научни изследвания, свързани с промоция на здравето и профилактика на денталните заболявания. Нейните области на интерес включват подобряване на денталните грижи чрез превенция и здравна политика. През 2018 г. има проведена едномесечна специализация в Центъра

по хемофилия в Бон, Германия. Владее три езика – английски, немски и испански. Свободно използва компютърен софтуер, като Microsoft Office- Word, PowerPoint, Excel; Photoshop; SPSS.

2. Актуалност на тематиката

Ако здравното образование и по-специално осъзнаването на важноста на денталната хигиена и редовните стоматологични прегледи са от съществено значение за превенция на стоматологични заболявания сред общото население, те са още по-важни при пациентите страдащи от вродени нарушения на коагулацията, имайки предвид усложненията, свързани с по-високия риск от кървене. Хемофилията е най-честото заболяване от тази група редки болести и сериозно предизвикателство за денталните специалисти при предоставяне на стоматологични грижи, особено за пациентите в детска възраст. В последните международни ръководства за поведение при пациенти с хемофилия денталните грижи са посочени като задължителен компонент на цялостната медикосоциална грижа, а денталните специалисти като неразделна част от мултидисциплинарните екипи. Тези обстоятелства, както и липсата на препоръки за опазване и подобряване на денталното здраве при децата с хемофилия в България определят темата на докторската разработка на д-р Мандова като актуална и дисертабилна в научно и приложно отношение.

3. Познаване на проблема

Докторантката е представила задълбочен литературен обзор, в който са разгледани подробно медико-социалните аспекти и съвременни познания, свързани с темата на дисертационния труд. Обзорът е написан на висок научен стил, като в него се откроява способността на автора да извлича и анализира данни от научната литература, както и да прави изводи.

4. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Структурата на проекта за дисертационен труд е напълно съобразена с общите академични изисквания. **Литературният обзор** логично и подробно изследва подтеми, които имат пряка връзка с основния проблем, разглеждан в дисертационния труд. В него е направено детайлно описание на оралния статус на пациентите с хемофилия, като предоставената информация е не само от публикации за медицински специалисти, но и от препоръки, насочени към деца и възрастни с хемофилия. Поставените **цел и**

задачи са формулирани ясно. Използвани са **социологически и статистически методи**, които са онагледени чрез графични изображения. Получените **резултати** са представени много добре и в последователност, съобразена с реда на поставените задачи. Те са анализирани задълбочено и са съпоставени с данни от аналогични проучвания, съобщени от други автори. В същия раздел е разгледана и анализирана информираността и готовността на денталните лекари да оказват грижи на хора с хемофилия. Очертани са различията и са предложени научно аргументирани хипотези за тяхното съществуване. Обемът на получените резултати приемам за напълно достатъчен, а направените научни съждения за коректни и базирани на статистически доказателства. **Изводите** са ясно и точно формулирани и логично произтичащи от получените резултати и тяхната адекватна интерпретация.

Приемам напълно формулираните от докторанката **приноси** и смятам, че някои от тях биха могли да имат голямо практическо значение. Оригинален научен принос на дисертационния труд е разработеният наръчник за подобряване оралното здраве на хора с коагулопатии, който би могъл да бъде въведен като информационно средство за повишаване здравната култура и подобряване оралното здраве на хората с хемофилия. Принос с практическа методологична стойност е моделът на мутидисциплинарен екип, включващ дентален лекар, който да се прилага в комплексните центрове за лечение на коагулопатии. Научно-приложен характер има и лекцията-игра за деца с хемофилия, свързана с денталното здраве. Тя е чудесен пример за здравно-промотивни дейности, които приложени от ранна детска възраст биха имали положителен резултат по отношение на денталното здраве и качеството на живот при пациентите с хемофилия.

5. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Във връзка с дисертационния труд д-р Мандова е популяризирала научните си разработки чрез 3 пълнотекстови статии и 4 научни съобщения. Във всички представени публикации и съобщения тя е първи автор, а самостоятелен – в една публикация и три съобщения.

Дисертационният труд е лично дело на докторантката под вещото ръководство на нейния научен ръководител, което допълнително допринася за качеството и стойността на разработката. В предхождащото мое становище за отчисляване с право на защита имах някои критични бележки и препоръки, с които докторантката се е съобразила напълно.

6. Автореферат

Авторефератът е написан на 53 страници. Той е правилно структуриран, добре онагледен, отговаря на отделните раздели и отразява основните резултати, изводи и приноси на дисертационния труд.

7. Заключение

Представеният дисертационен труд на д-р Виктория Динкова Мандова на тема „Дентални грижи при деца с хемофилия“ е актуална и оригинална научна разработка с научно-практически приноси в областта на социалната медицина и денталните грижи при деца с хемофилия. Представеният дисертационен труд показва, че докторантът притежава задълбочени теоритични знания и професионални умения в областта на денталната медицина и демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Дисертационният труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагането му и правилника на МУ - Пловдив за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ по специалността „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“.

Убедено давам своята положителна оценка на дисертационния труд „Дентални грижи при деца с хемофилия“ и предлагам на уважаемото Научно жури да гласува положително за присъждане на образователната и научна степен “ Доктор” на д-р Виктория Динкова Мандова.

Дата 11.06.2022

Изготвил становището:

Проф. д-р Валерия Игнатова Калева, д.м.

